

EDUCACIÓ SOCIAL: INTERVENCIÓ EDUCATIVA
Curs 2015/2016

GRAU DE TREBALL SOCIAL

DADES DE L'ASSIGNATURA

Assignatura: EDUCACIÓ SOCIAL: INTERVENCIÓ EDUCATIVA Grup 2 F (33517)

Caràcter: Formació Bàsica

Curs: Segon

Caràcter: Quadrimestral

Llengua: Valencià

ECTS: 6 crèdits

Departament: Didàctica i Organització Escolar

Universitat de València: Facultat de Treball Social

Professor associat: Jose A. Jiménez Martínez

Horari i Calendari: Segon Cuadrimestre

Dijous i Divendres de 19.30 A 21.30 H

Atenció a alumnes: Dijous i divendres de 18.15 a 19.15 hores

Despatx D.2.15.

Telèfon: 961625132

e-mail: j.antonio.jimenez@uv.es

1. RESUM:

És una matèria bàsica de 6 crèdits ECTS de caràcter quadrimestral, que s'ofereix en el segon curs del grau de treball social. La càrrega de treball per a l'estudiant està considerada en funció de 25 hores de treball per crèdit, cosa que representa un total de 150 hores, entre les que es consideren les presencials i les no presencials.

Tant pel seu caràcter, com per la seua situació en el cronograma temporal del títol, la seua projecció és generalista. Així, es pretén possibilitar un acostament al camp de la intervenció socioeducativa des de les posicions teòricopràctiques de l'educació social. La intervenció socioeducativa es basa en un exercici interdisciplinari realitzat per distints agents del camp de l'acció social, entre els quals hi ha el treballador social. El desenvolupament dels distints mòduls de la matèria es planteja com a possibles ponts de diàleg entre el treball social, en la seua voluntat educativa, i l'educació en la seua projecció social. Es pretén, per tant, que l'estudiant s'aproxime al coneixement dels conceptes bàsics i a les aplicacions d'aquests coneixements en una doble perspectiva: d'una banda amb una mirada que salve el context disciplinari estricte del treball social i, d'altra, com a base per a posteriors aprenentatges més especialitzats que han dut a treme en els cursos posteriors.

2. COMPETÈNCIES

1311-Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguin la capacitat d'aplegar i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Capacitat per a planificar, implantar, revisar i avaluar la pràctica del treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitat, i amb altres professionals i circumstàncies.
- Capacitat per ajudar a les persones perquè siguin capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per promoure el creixement, desenvolupament i independència de les persones, identificant les oportunitats per formar i crear grups, utilitzant la programació i les dinàmiques de grup per al creixement de personal i enfortiment de les habilitats de relació interpersonal.
- Capacitat per utilitzar la mediació com a estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que així ho requereixen.

3. RESULTATS D'APRENTATGE

Conseqüentment amb les competències descrites, els objectius sobre els quals es dissenyarà el procés d'ensenyament-aprenentatge podem definir-ho en les adquisicions següents:

- Que els estudiants coneguen els fonaments científico-tècnics de la intervenció socioeducativa i els apliquen a la justificació teòrica d'un programa d'intervenció.
- Que els estudiants sàpiguen i apliquen les diferents teories i models d'intervenció sobre la base de reconeixement de la diversitat d'enfocaments i que adquirisquen els criteris bàsics per a l'anàlisi d'algunes de les estratègies més difoses en l'acció socioeducativa.
- Tots aquests resultats d'aprenentatge són el resultat del treball realitzat en les diferents unitat temàtiques en que s'ha conformat el contingut de l'assignatura.
- paradigmes d'intervenció.
- Que els estudiants adquirisquen els conceptes i estratègies metodològiques bàsiques en el camp de la disciplina.
- Que coneguen i sàpiguen aplicar mètodes i tècniques d'anàlisi de la realitat pel diagnòstic socioeducatiu.
- Que sàpiguen dissenyar projectes d'intervenció socioeducativa desde diferents perspectives, models i en diferents contextos i grups poblacionals.

4. DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS.

L'educació social i la intervenció socioeducativa: concepte, teories i contextos d'intervenció.

En aquest primer bloc temàtic es pretén que el futur treballador social conceba la intervenció socioeducativa com una part més del seu treball, per això se li han d'aclarir els marcs conceptuals sobre els quals es basa el model d'intervenció i els contextos en que es desenvolupa, reconeixement al mateix temps que la intervenció socioeducativa té un caràcter mutltidisciplinari que és el que li confereix valor i projecció social.

Educació i societat: educació formal, no formal i informal. Aclariment conceptual

En aquest segon bloc es pretén que els estudiants s'aproximen al coneixement del tres models generals en què tradicionalment s'ha dividit l'educació i situen l'acció socioeducativa com un continu entre les tres. L'educació es projecta en la societat i la societat de la mateixa manera es projecta en l'educació, conèixer la relació de dependència d'una cap a l'altra en relació amb el major pes que prevalga és fonamental per al disseny de futures accions socioeducatives.

L'espai municipal com a marc de la intervenció socioeducativa: transversalitat i compactació de serveis municipals com a nou escenari de d'acció

Quan parlem d'intervenció socioeducativa hem de reconèixer que l'escenari de proximitat que suposen els serveis municipals és el més idoni però a l'acció, cada vegada més, és des dels mateixos serveis municipals, des d'on s'està plantejant una acció global que transcendeix les seues àrees específiques i es projecta de manera holística en la comunitat. Es fa, doncs, imprescindible dotar els futurs treballadors socials d'una aproximació a aquest model de gestió transversal dels serveis municipals.

L'anàlisi de la realitat local com a base de la intervenció socioeducativa: tècniques i mètodes d'investigació aplicats a la detecció de necessitats socioeducatives a escala local.

Es pretén situar l'estudiant davant la perspectiva que indica la necessitat de partir de l'anàlisi, del coneixement de la realitat com a forma de legitimar i justificar les intervencions socioeducative. Les necessitats són el desencadenant de l'intervenció.

Els programes d'intervenció socioeducativa: fases, moments i dinàmiques per a la seua realització.

Es tracta de facilitar un espai perquè els estudiants realitzen una aproximació al disseny d'una acció de caràcter global sobre un possible programa d'intervenció; partint del diferents continguts treballats i obrint preguntes sobre necessitats a cobrir al llarg del grau per un complet acostament a la intervenció.

Programes i estratègies d'intervenció municipal per a l'aprenentatge i el exercici de la ciutadania activa.

Es tracta que els estudiants s'aproximen al coneixement d'algunes de les principals estratègies que dinamitzen la participació ciutadana des d'una perspectiva transversal i en les quals la internacionalitat educativa és l'eix sobre el qual pivota la intervenció.

5. METODOLOGIA DOCENT

La primera mitad del quadrimestre es dedicarà a les classes teòriques en que el professor introduirà els temes i l'estudiant hi participarà a partir de les qüestions plantejades.

La segona meitat del quadrimestre es destinarà a la part pràctica de l'assignatura en què s'aprofundirà en els aprenentatges, s'intercanviarà informació i s'avançarà en el disseny del projecte d'interenció. S'atendrà prioritàriament al desenvolupament de les competències de capacitat d'anàlisi i síntesi de la informació subministrada, la capacitat crítica enfront del diferents acostaments de la teoria.

En aquesta part pràctica de l'assignatura els estudiants realitzaran, de manera no presencial, diversos treballs grupals e individuals en el qual desenvoluparà les competències d'autonomia en l'aprenentatge, la capacitat d'anàlisi i síntesi, la utilització de les TIC en l'àmbit d'aplicació de la matèria i la capacitat de gestió de la informació.

Posteriorment als primers treballs individuals/grupals i de manera presencial, es realitzarà un assaig/projecte d'intervenció socioeducativa en grup, sobre alguns dels aspectes centrals de la matèria en que hauran de desenvolupar competències relacionades amb la comunicació escrita i oral, l'ús de la terminologia adequada, la localització de la informació i la seva gestió, la interpretació de les dades teòriques i pràctiques, la capacitat de relacionar-se de forma eficaç amb els companys i de treballar en grup, i la capacitat de relacionar-se amb les institucions externes a la universitat. Es realitzarà seguiment de la part pràctica per mitjà de les tutories i del treball a l'aula i una orientació amb vista a fomentar la iniciativa i l'esperit emprenedor, l'autonomia en l'aprenentatge, la capacitat de resoldre problemes i el compromís amb desenvolupaments ètics de la professió. Aquestes tutories es distribuirán al llarg del quadrimestre i seran tant de caràcter voluntari (A demanda) com pautades en funció del calendari de treballs que hagen de ser autoritzats.

Al llarg del curs s'anirán arreplegant els diferents treballs individuals i grupals a un recull que es presentarà a la fi del curs.

La càrrega percentual de cada una de les propostes de treball serà aproximadament aquesta:

-PORTFOLI: Exposicions teòriques, debats i intercanvi d'informació, presentació de treballs, avaluació final. 20% aproximadament.

-Accions grupals: Tallers, seminari, dinàmiques de treball en grup, tutories tant individuals com grupals etc, 30% aproximadament.

-PROJECTE D'INTERVENCIÓ SOCIOEDUCATIVA etc. 40% aproximadament.

6. AVALUACIÓ

L'assignatura Educació social: intervenció socioeducativa, està dissenyada per a ser impartida de forma presencial, d'aquesta manera la valoració es realitzarà en funció dels criteris següents:

- L'assistència a un mínim del 80% de les sessions.
- El lliurament d'un mínim del 80% del treballs de classe.
- La capacitat de participació a classe i en treballs de grup.
- La capacitat d'interpretar, comprendre, relacionar, resumir i comentar críticament lectures o problemes plantejats a l'aula.
- L'adquisició comprensiva del diversos conceptes que fonamenten el tema.
- El rigor i la solidesa en l'argumentació utilitzada per a defensar o criticar en el transcurs del debat.
- L'aportació personal i creativitat en l'enfocament del tema, així com els recursos expressius utilitzats.
- La capacitat per a plasmar en els documents escrits, tant d'investigació com d'indagació personal, les normes, dissenys, esquemes, mapes conceptuals, tant pel que fa a la qualitat de la informació, com a la quantitat.
- La participació en treballs voluntaris, tant a proposta del professor com a proposta de l'estudiant.
- El nivell de compromís personal i implicació adquirits en la defensa o crítica dels diferents temes.

Desglossament de la valoració del model assistència a classe:

- Treballs individuals: 20%
- Treballs en grup: 70%
- Assistència i participació a classe: 10%

Per poder participar l'opció assistència a classe, l'estudiant ha de cobrir el 80% de l'assistència/ participació i lliuraments dels treballs realitzats individualment, i participar en un projecte de intervenció que s'ha de realitzar en grup.

Es considera la possibilitat de treballs complementaris per a cobrir parts no superades de la proposta de treball, sempre que s'hagi cobert l'assistència presencial obligatòria.

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

CASTRO, M^a M; FERRER, G; MAJADA, M^a. F.; RODRIGUEZ, J. ; VERA, J. ; ZAFRA, M. ; ZAPICO, Mª H. (2007): La escuela en la comunidad. La comunidad en la escuela en la escuela. Barcelona. Editorial Graó.

COHEN, E.; FRANCO, R. (1992): Evaluación de proyectos sociales. Madrid, Siglo XXI

COLOM, A.J i col. 81987): Modelos de Intervención Socioeducativa. Madrid. Nancea

ESCUADERO, J. (2004): Análisis de la realidad local. Técnicas desde la Animación Sociocultural. Madrid. Nancea

FULLANA, J (coord.). (1999): Els àmbits de treball de l'educador social. Màlaga. Ediciones Aljibe.

HERAS i TRIAS, P (coord.). (2008): L'acció política desde la comunidad. Barcelona. Editorial Graó

PEREZ SERRANO, G. (1993): Elaboración de Proyectos Sociales. Casos prácticos. Madrid. Nancea

BARBERO, J.M. ; CORTÉS, F. (2005): Trabajo comunitario, organización y desarrollo social. Madrid. Alianza Editorial

BUENO, J.R. ; BELDA, J.Fco (2005): Familias inmigrantes en la escuela. Discurso de los agentes educativos. Valencia. Universitat de València

FROUFE, S.; SÁNCHEZ, M.A (1991): Planificación e intervención socioeducativa. Salamanca. Amarú Ediciones

KEMMIS, S. i MAC TAGGART, R. (1989): Cómo planificar la investigación acción. Barcelona. Laertes

LLENA, A. ; PARCERIZA, A. (2008): La acción socioeducativa en medio abierto. Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica. Barcelona. Editorial Graó

MONTAÑÉS SERRANO, M. (2008): Metodología y técnica participativa. Teoría y práctica de una estrategia de investigación participativa. Barcelona. UOC

PEREZ CAMPANERO, M^a. P. (1991): Cómo detectar las necesidades de Intervención Socioeducativa. Madrid. Nancea

QUINTANA J. I altres (1991): Iniciativas sociales en educación informal. 10 Madrid. Rialp

SARRATE, M^a.; HERNANDO, M^a. A. (2009): intervención en Pedagogía Social. Espacios y Metodologías. Madrid. Nancea

ÚCAR, X.; LLENA BERÑE, A. (2006): Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria. Barcelona. Graó